

Porsgrunn kommune

Byutvikling

Arkivsak-dok. 20/04297-28
Saksbehandler John Lium

Saksgang	Møtedato
Utvalg for miljø og byutvikling	01.06.2021
Bystyret	10.06.2021

Reguleringsplan for Dalen Næringsområde med karbonfangstanlegg – sluttbehandling og vedtak

Rådmannens innstilling:

Med hjemmel i plan og bygningsloven § 12-12 godkjennes reguleringsplan for Dalen Næringsområde med karbonfangstanlegg, planID 840, plankart og planbestemmelser sist datert 11.05.2021.

Ovennevnte plan berører tre gjeldende reguleringsplaner i området, to av disse oppheves ved godkjenningen av denne planen og den tredje endres. Opphevingen inkluderer alle senere planendringer, delplaner og tilhørende bestemmelser. Følgende reguleringsplaner oppheves: Reguleringsplan for Dalen Næringsområde, planID 832, godkjent 10.03.2016 (oppheves i sin helhet), reguleringsplan for NOAH-Brevik, planID 819, godkjent 20.2.1997 (oppheves i sin helhet) og reguleringsplan for Breviksterminalen med del av Norcem – Ørvik-NSB, planID 811, godkjent 14.3.1991 (oppheves delvis).

Vedlegg:

1. Plankart, dat.11.05.21 (endret etter off. ettersyn)
2. Høringsforslagets planbestemmelser med foreslåtte endringer til sluttbehandling
3. Planbestemmelser, datert 11.05.21 (endret etter off. ettersyn)
4. Planbeskrivelse, datert 12.05.21
5. Illustrasjonsplan, datert 12.05.21
6. ROS-analyse, sist datert 11.05.21
7. Sammenstilling av mottatte høringsuttalelser
8. Støynotat, datert. 21.06.19
9. Flomvurdering, sist datert 11.05.21
10. Områdestabilitetsvurdering, datert 17.12.19
11. Geoteknisk rapport, datert 24.02.21
12. Geoteknisk rapport, datert 01.03.21
13. Reguleringsplan for Dalen Næringsområde, planID 832, plankart
14. Reguleringsplan for Dalen Næringsområde, planID 832, planbestemmelser
15. Reguleringsplan for Breviksterminalen m.m., planID 811, plankart
16. Reguleringsplan for Breviksterminalen m.m., planID 811, planbestemmelser
17. Reguleringsplan for NOAH-Brevik, planID 819, plankart
18. Reguleringsplan for NOAH-Brevik, planID 819, planbestemmelser
19. Konsekvensutredning for karbonfangsttiltaket
20. Referat fra Regionalt planforum 13.01.21
21. Saksframlegg og protokoll fra 1.gangs behandling

Tiltakshaver/planforslagsstiller: Norcem Heidelberg Cement Group
Plankonsulent: Norconsult AS

Viktige punkt i saken

- Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for et karbonfangstanlegg i Norcems næringsområde i Brevik.
- Ved planforslagets offentlige ettersyn ble det mottatt 8 uttalelser, hvorav 7 uttalelser var fra offentlige myndigheter. Ingen av uttalelsene er varsel om innsigelse.
- Rådmannen foreslår at de aller fleste merknadene til planforslaget tas til etterretning, og foreslår noen endringer av plankart og planbestemmelser.

Saksfremstilling

Bakgrunn

Planområdet ligger ca. 1 km nord for Brevik sentrum og utgjør ca. 794 daa (hvorav ca. 276 daa er landareal). Planområdet strekker seg langs Eidangerfjorden fra Dalen Næringsområde innerst i Dalsbukta i sør, via Renors industriområde og Breviksterminalens trafikk/havneområder nordover mot Hellås. Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for oppsamling av CO₂-gass fra Norcems sementproduksjon og å føre gassen i flytende form gjennom rørledninger til utskipingskai i planområdet for videre transport til Nordsjøen der gassen skal deponeres i tomme/tørre oljebrønner.

Tidligere politisk behandling

Plansaken ble lagt fram for 1. gangsbehandling i Utvalg for miljø og byutvikling (UMB) i sak 18/21 i møte 23.03.21. Det vises til saksdokumenter til 1. gangsbehandling for informasjon om planstatus, planområdet, samt planforslagsstillers beskrivelse av planforslaget.

Avklaring av at karbonfangstiltaket ikke omfattes av *Storulykkeforskriften*

På bakgrunn av at det i plandokumentene, inkl. saksframlegget ved 1. gangsbehandling, ble skrevet at karbonfangstanlegget ville bli omfattet av «storulykkeforskriften», tok NVE kontakt med kommunen og påpekte at det ikke ville være mulig å planlegge tiltaket i et område der det må reguleres hensynssoner for leirskredfare og flomfare. Dette selv om det forutsettes gjennomføring av sikringstiltak for å eliminere farerisiko. Storulykkeforskriften er en forskrift som stiller krav til virksomheter som håndterer større mengder farlige kjemikalier om å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker. I møte den 03.05.21 med NVE og DSB ble det avklart at CO₂, og dermed også selve karbonfangstanlegget, ikke er et farlig stoff i henhold til storulykkeforskriften. Det er kun Norcem som er omfattet av forskriften.

Høring og offentlig ettersyn

Planforslaget var på høring i perioden 24.03.21 – 05.05.21. Det kom inn 8 uttalelser/merknader, hvorav 7 var fra offentlige myndigheter. Ingen av uttalelsene var fremmet som innsigelser, eller varsel om innsigelser. Uttalelsene følger i sin helhet i vedlegg 7. I teksten nedenfor følger en oppsummering med rådmannens vurdering og kommentar:

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, datert 05.05.21

Statsforvalteren (SVT) viser til uttalelsen til planoppstartsvarselet 29.10.20. SVT mener at planforslaget er grundig og i hovedsak godt utredet, men har likevel noen kommentarer til enkelte forhold:

- Savner at nødvendige støytiltak er beskrevet i utredning og planbeskrivelse og sikres gjennomført i planbestemmelsene.
- Bemerket at det i ROS-analysen ikke er gjort nærmere vurderinger knyttet til mulige konsekvenser av sikringstiltak, herunder om utfylling i sjø medfører økt fare for skred i strandsonen. I denne forbindelsen vises det til NVEs veileder Nr.1 /2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred, og særlig punkt 2.8 om aktsomhet i strandsonen. SVTs beredskap- og samfunnssikkerhetsavdeling finner det uheldig at mulig påvirkning og konsekvenser av sikringstiltak ikke er avklart. Etter deres vurdering bør dette vurderes nærmere og inntas i ROS-analysen.

- Nord for planområdet ligger Hellås naturreservat, som er et verneområde, jf. forskrift om Hellås naturreservat. I planbeskrivelsen punkt 6.7 på side 63 heter det at «planområdet i sin helhet vurderes å være tydelig avgrenset fra nærliggende områder som inneholder naturverdier, slik som Brevikåsen og Hellås». Det er imidlertid mindre områder hvor planområdets avgrensning overlapper med naturreservatet. Etter SVTs vurdering må det innarbeides byggegrense mot naturreservatet på minst to meter og begrensning i byggehøyde i reguleringsbestemmelsene for feltene BE og BKT. Maks mønehøyde bør ikke tillates over tre meter. Videre må det i bestemmelsene knyttet til feltet SVG (riksvegens «sideareal») inntas forbud mot graving og andre terrenginngrep som kan føre til endringer i naturreservatet.

Rådmannens vurderinger/kommentarer:

Gjeldende støygrenser er ulike for Norcem/Renor og Breviksterminalen. Rådmannen viser til Kystverkets merknad og hensynet til virksomhetene i planområdet og foreslår at planforslagets bestemmelse pkt. 2.2.3 ikke endres.

ROS-analysen og bestemmelser vil bli oppdatert iht. til rapportene vedr. detaljprosjektering av motfylling i Dalsbukta (vedlegg 11 og 12). Rapportene har beregnet stabilitet og utstrekning av motfylling og inneholder instruksjoner for gjennomføring av utfyllingen for Cementinekaia. Rapportene har gjennomgått uavhengig kontroll.

For å ta hensyn til Statsforvalterens ønske om maksimal 3 m byggehøyde og 2 meters avstand fra reservatgrensen for områdene BE (eksisterende energianlegg) og BKT (område for trafo) foreslås disse begrensninger lagt inn i bestemmelsene pkt. 3.1.7 og 3.1.8. Statsforvalteren er bekymret for at graving langs riksvegen kan skade rotsystem for vegetasjon i naturreservatet. Riksvegens sideareal (SVG) vil nå følge eksisterende veggrøft langs Rv354 Tangenvegen, og justeres slik at den ligger utenfor naturreservatet. Rådmannen foreslår en bestemmelse om at det ikke skal gjøres terrenginngrep som kan føre til endringer i naturreservatet.

Vestfold og Telemark Fylkeskommune, datert 06.05.21

Fylkeskommunen (VTFK) opplyser at prosjektet er i samsvar med VTFK sine planer, strategier og Regional klimaplan for Telemark (2019-2026). VTFK har startet opp ringvirkningsprosjekt for CCS i Vestfold og Telemark. VTFK peker på at det ligger to eldre bygg innenfor planområdet. I tillegg er Sekkekaia (innerst i Dalsbukta) en av de gamle, opprinnelige bryggene til bedriften. Ingen av disse er regulert til bevaring i gjeldende reguleringsplan for Dalen Næringsområde. De nevnte kulturminnene har først og fremst lokal verdi. VTFK er kjent med at kommunens vurdering er at de ikke skal reguleres til bevaring, og har ingen merknader til dette.

Rådmannens vurderinger/kommentarer:

Uttalelsen tas til orientering.

Kystverket, skriv datert 05.05.21

Kystverket (KV) orienterer om at sjøtransport er avhengig av at havner er effektive og tilgjengelige for brukere som har behov for sjøtransport, og at god og effektiv tilførselsvei til havnene må sikres i det videre planarbeidet slik at havnenes funksjon som logistikk-knutepunkt og som attraktivt areal for nærings- og havnevirksomhet ivaretas. Miljødirektoratet har fastsatt bl.a. regulering av støy i sin tillatelse etter forurensningsloven for virksomheten ved Norcem Brevik. For driften av terminalen har Statsforvalteren fastsatt støygrenser, og det blir gjennomført regelmessige støymålinger etter et måleprogram godkjent av Porsgrunn kommune. Av planbestemmelsene pkt. 2.2.3 går det fram at støynivå fra virksomheten ikke skal overskride grenseverdiene i den til enhver gjeldende utlippstillatelse. Kystverket anbefaler at sjøledningene legges nærmest mulig land for å redusere konsekvenser ved nødankring. For Kystverket er det av vesentlig betydning at planen ikke legger begrensninger på eksisterende og framtidig havnerelatert virksomhet, og ønsker å justere enkelte av bestemmelsene:

- 3.2.6 endres til å tillate etablering av bygninger og tiltak tilknyttet *havnevirksomheten*
- 3.3.1 endrer ordlyd til område avsatt til *ferdse*
- 3.3.2 tar inn en ordlyd om at markeringslys skal være indirekte for å unngå blending.

Rådmannens vurderinger/kommentarer:

Rådmannen viser til at bestemmelse 2.2.3 om støy er gjennomgått av Norcem. Bestemmelsen er valgt for å gi mest mulig fleksibilitet og ikke begrense virksomhetene. Det er ikke referert til dagens gjeldende utslippstillatelser for støy, pga. at disse vil kunne endre seg framtida. Øvrige merknader fra Kystverket foreslås innarbeidet i bestemmelsene.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), skriv datert 07.05.21

NVE viser i sin uttalelse til møtet 03.05.21 med kommunen og DSB og avklaring om at karbonfangstanlegget ikke kommer inn under storulykkeforskriften. Avklaringen gjør det mulig å regulere hensynssoner for fare i planområdet.

Planområdet er flomutsatt, stormflo-utsatt, og at det er kvikkleire i grunnen ut mot sjø. NVE tar til etterretning at sikring mot kvikkleireskred er prosjektert, og forutsetter at stabiliteten ikke blir forverret i byggeprosessen. NVE er tilfreds med at sikkerheten mot kvikkleireskred synes ivaretatt når uavhengig kontroll også foreligger. NVE legger til grunn at ny veileder for vurdering for kvikkleire (NVE kvikkleireveileder 1/2019) gjelder i det videre på byggesaksnivå. NVE er tilfreds med at flom er ivaretatt i planforslaget.

Karbonfangst er beskrevet som en energikrevende prosess i planbeskrivelsen kap. 5.2. NVE anbefaler å avklare om tiltaket krever konsesjon fra NVE for nettilknytning.

Rådmannens vurderinger/kommentarer:

Uttalelsen tas til orientering. Se også Rådmannens kommentar til Statsforvalterens merknader.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), datert 04.05.21

I tilknytning til samtykkebehandlingen og i reguleringsplanarbeidet har behovet for hensynssoner blitt vurdert i henhold til DSBs temarapport om sikkerheten rundt anlegg som håndterer brannfarlige reaksjonsfarlige trykksatte og eksplosjonsfarlige stoffer. DSB har ingen bemerkning til grunnlaget for og utstrekningen av hensynssonene for brann og eksplosjonsfare H350_1 og H350_2, men foreslår en endring av bestemmelsen: *Det tillates ikke etablert boliger, barnehager, skoler, eller andre bygninger ment for lengre opphold innenfor hensynssonen.*

Rådmannens vurderinger/kommentarer:

Uttalelsen tas til orientering. I bestemmelse 4.1.4 Brann-/eksplosjonsfare (H350_1) foreslår rådmannen at deler av ordlyden endres til «det tillates ikke etablert tiltak for den allmenne befolkning innenfor hensynssonen».

Bane NOR, datert 31.03.21

Bane NOR har vurdert planforslaget og har ingen merknader.

Rådmannens vurderinger/kommentarer:

Uttalelsen tas til orientering.

Grenland havn, datert 16.04.21

Grenland havn påpeker at sjøvannsledning bør legges så langt sør som mulig for å redusere skader ved nødankring.

Rådmannens vurderinger/kommentarer:

Uttalelsen tas til orientering. Ledningstrasévalget som vist i planbeskrivelsen er ikke en juridisk bindende trasé-løsning. Dette vil først bli avklart ved endelig prosjektering. Trasévalg må gjøres i samråd med Grenland havn og kommunal havnemyndighet, og godkjennes av sistnevnte.

Statens Vegvesen, datert 11.05.21

Statens vegvesen påpeker viktigheten for planlegging av gode gang- og sykkelforbindelser, samt kollektivtrafikk i området.

Rådmannens vurderinger/kommentarer:

I planforslaget legges til rette for bedre forhold for fotgjengere som skal krysse Setrevegen for å komme til/fra Norcems næringsområder via område BKB1.

Norcem sitt ønske om økt grad av utnytting for områdene BKB1 og BKB2

Planforslagsstiller har henvendt seg til kommunen med forslag om å øke grad av utnytting i områdene BKB1 og BKB2, og henviser til revidert planbeskrivelse (kapitlene 5.2.4 og 5.2.5). Bakgrunnen for dette er at Norcem i forbindelse med mer detaljerte vurderinger, og forberedelsene av byggesøknad, ser at reguleringsforslagets maksimale grad av utnytting for områdene BKB1 og BKB2 blir alt for lav for at de skal kunne bygge ut disse områdene slik de har forutsatt. Norcem foreslår derfor at utnyttelsesgrad for BKB1 økes fra 40 % til 60 % og for BKB2 fra 20 % til 40 %.

Rådmannens vurderinger/kommentarer:

Rådmannen kan ikke se at det knytter seg vesentlige ulemper til å øke utnyttingsgraden i et slikt eksisterende næringsområde. Det viktigste i denne plansaken er at reguleringsplanen kan legge til rette for et velfungerende anlegg for karbonfangst, og når det nå er oppdaget at det er gjort feilvurderinger angående nødvendig omfang av bygningsmasse i de to områdene, vurderer Rådmannen at det er akseptabelt å øke områdenes utnyttingsgrad.

Forslag til endringer etter høring og offentlig ettersyn

Plangrensen mot Hellås Naturreservat (gbnr 75/1, 75/5, 75/6, 75/11, 75/14 og 75/22) foreslås justert mot nord og øst for å rette opp feilaktig avgrensing mot reservatets område. Endret plankart er datert 11.05.21.

Planbestemmelser foreslås endret for å imøtekomme høringsmerknader/-innspill. I vedlegg 2 vises foreslåtte endringer med rødt. I vedlegg 3 er endingene innarbeidet.

Rådmannens vurdering

Som redegjort for over er det mottatt 8 uttalelser til høringsforslaget, hvorav 7 fra offentlige myndigheter. Det er ikke mottatt uttalelser fra private interesser utenfor planområdet. En mulig årsak er at planområdet allerede er regulert til ulike «næringsformål», og at beboere i nabolaget er vel kjent med arbeidet med å få etablert karbonfangstanlegg. At planendringen ikke vil medføre de store endringene for nabobebyggelsen, og at de av den grunn ikke har kommentert planforslaget, synes for rådmannen som en fornuftig forklaring på hvorfor det primært er offentlige instanser som har kommet med uttalelser til planforslaget.

Et spesielt forhold i planforslaget er områder vist som «hensynssone, faresone». Dette er områder som vil få noe risiko for lekkasje av CO₂ ved drift av karbonfangstanlegget. Som plankartet viser vil denne faresonen også omfatte fjordarealer. Det er ikke mottatt noen spesielle kommentar til denne faresonen.

Generelt er reguleringsplanforslaget med tilhørende plandokumenter preget av at det ligger svært omfattende og grundig arbeid bak, og antallet uttalelser og innholdet i uttalelsene reflekterer også dette. Av de innkomne høringsuttalelsene er det uttalelsen fra Statsforvalteren som påpeker den alvorligste konflikten med andre interesser i planforslaget, nemlig det forhold at plangrensen kommer noe inn på området for Hellås Naturreservat. Årsaken til dette er at det ble brukt feil kartgrunnlag for området. Rådmannen mener at det er viktig å ivareta naturreservatets interesser og foreslår flere endringer av bestemmelsene for å imøtekomme de merknader som omhandler naturreservatet.

Når det gjelder merknader som omhandler forslag om endringer av rammebetingelser for næringsvirksomhetene i planområdet, ønsker ikke rådmannen at den nye reguleringsplanen skal gis bestemmelser som medfører «innstramning» i forhold til de driftsbetingelser som eksisterende bedrifter/virksomheter har «levd med», og forholdt seg til, i mange år.

De aller fleste mottatte merknadene omhandler forhold som innebærer endringer av planforslagets bestemmelser. Flere av disse vurderes som forbedringer av planforslaget, og foreslås innarbeidet ved vedtak. Rådmannen vurderer ikke disse suppleringer/endringer av bestemmelsene for å være så store at dette medfører behov for nytt offentlig ettersyn av planforslaget.

Miljømessige konsekvenser av planforslaget:

Planforslagets intensjon er å fange CO₂ fra sementproduksjonen ved Norcem, og er et gedigent miljøprosjekt i seg selv. Uheldige konsekvenser kan være lekkasje, men denne er hensynstatt i planforslaget med hensynssone med tilhørende bestemmelser. Av andre uheldige virkninger kan nevnes mulig naturskade på tilgrensende naturreservat. Planforslaget er gitt en utforming som skal redusere mulig uheldig konsekvens.

Økonomiske konsekvenser av planforslaget:

Det vurderes ikke å knytte seg spesielle økonomiske konsekvenser for kommunen til plansaken.

Konklusjon

Planforslaget for «Dalen Næringsområde med karbonfangstanlegg» er grundig utredet. Det ble i perioden før planoppstart utarbeidet og godkjent konsekvensutredning for karbonfangstanlegget. Det ble også gjennomført regionalt planforum. Resultatet var en høring og offentlig ettersyn uten innsigelser og større innvendinger til planforslaget. Rådmannen innstiller derfor på at planforslaget med foreslåtte endringer legges frem for politisk sluttbehandling og vedtak.

Saksprotokoll

Reguleringsplan (detaljregulering) for Dalen Næringsområde med karbonfangstanlegg - sluttbehandling

Arkivsak-dok. 20/04297
Saksbehandler John Lium

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Utvalg for miljø og byutvikling	01.06.2021	39/21
2 Bystyret	10.06.2021	34/21

Utvalg for miljø og byutviklings vedtak/innstilling

Med hjemmel i plan og bygningsloven § 12-12 godkjennes reguleringsplan for Dalen Næringsområde med karbonfangstanlegg, planID 840, plankart og planbestemmelser sist datert 11.05.2021.

Ovennevnte plan berører tre gjeldende reguleringsplaner i området, to av disse oppheves ved godkjenningen av denne planen og den tredje endres. Opphevingen inkluderer alle senere planendringer, delplaner og tilhørende bestemmelser. Følgende reguleringsplaner oppheves: Reguleringsplan for Dalen Næringsområde, planID 832, godkjent 10.03.2016 (oppheves i sin helhet), reguleringsplan for NOAH-Brevik, planID 819, godkjent 20.2.1997 (oppheves i sin helhet) og reguleringsplan for Breviksterminalen med del av Norcem – Ørvik-NSB, planID 811, godkjent 14.3.1991 (oppheves delvis).

Bystyret har behandlet saken i møte 10.06.2021 sak 34/21

Møtebehandling

Ingen nye forslag fremlagt

Votering

UMB's innstilling enst vedtatt

Bystyrets vedtak

Med hjemmel i plan og bygningsloven § 12-12 godkjennes reguleringsplan for Dalen Næringsområde med karbonfangstanlegg, planID 840, plankart og planbestemmelser sist datert 11.05.2021.

Ovennevnte plan berører tre gjeldende reguleringsplaner i området, to av disse oppheves ved godkjenningen av denne planen og den tredje endres. Opphevingen inkluderer alle senere planendringer, delplaner og tilhørende bestemmelser. Følgende reguleringsplaner oppheves: Reguleringsplan for Dalen Næringsområde, planID 832, godkjent 10.03.2016 (oppheves i sin helhet), reguleringsplan for NOAH-Brevik, planID 819, godkjent 20.2.1997 (oppheves i sin helhet) og reguleringsplan for Breviksterminalen med del av Norcem – Ørvik-NSB, planID 811, godkjent 14.3.1991 (oppheves delvis).

